

Minister forventer dyb krise

Økonomi- og erhvervsminister Lene Espersen frygter det værste og forudser en vækstpakke i foråret. Pengene til støtten skal tages fra eksisterende budgetter.

INTERVIEW
STIG ANDERSEN

Vi står over for en krise, og jeg tror, den bliver dybere, end de fleste forestiller sig nu. Derfor er det også vigtigt, at vi ikke handler i panik, siger økonomi- og erhvervsminister Lene Espersen (K).

Hun er enig med nationalbankdirektør Nils Bernstein om, at en vækstpakke til erhvervslivet ikke må hastes igennem. Men den bliver nok nødvendig, fastslår Lene Espersen.

»Vi håber, at kreditpakken på 100 milliarder kroner, som de fleste af Folketingets partier enedes om i weekenden, vil sikre, at både realkredit og bankerne kom-

me godt igennem krisen. Og vi har med kreditpakken forsøgt at tage højde for, at vi ikke skal komme rendende igen med nye ting inden for kort tid.

»Derimod tror jeg, det i løbet af foråret bliver nødvendigt at se på en vækstpakke, hvor vi prøver at stimulere den økonomiske udvikling i samfundet. En pakke, der er rettet mod virksomhederne og de offentlige investeringer.

Hvad vil forskellen på en vækstpakke og en bankpakke blive?

»Det er penge begge dele. Men kreditpakken til bankerne har ingen finanspolitisk påvirkning. Det er en slags investering af statens penge. I det omfang, vi går ind og laver mere målrettede konjunkturinstrumenter som for eksempel en vækstpakke, går vi ind i noget, hvor vi må

sige, at så er der måske ikke så mange penge til rådighed næste år. I en vækstpakke skal vi bruge rigtige penge, og så skal vi ind at prioritere områder på bekostning af andre.

Skræmmende tal
Så en vækstpakke, den kan ikke etableres ved at trykke nogle pengesedler i Nationalbanken?

»Nej, den kan meget vel komme til at påvirke nationalbudgettet ikke bare i 2009, men også i årene fremover. Og det er penge, der skal tages af dem, der allerede er i statskassen. Vi har allerede i finansloven fra efteråret aftalt med Dansk Folkeparti og Liberal Alliance, at vi vil gå ind og se på, om der er behov for et øget offentligt forbrug. Det vil påvirke finansloven allerede i år. Skal der gøres mere i form af en vækstpakke, må vi så vurdere det og se, hvilke partier der skal være med i en sådan løsning.

Nationalbankdirektør Nils Bernstein har sagt: Vent lidt med den vækstpakke?

»Jeg tror, at krisen bliver dybere, end de fleste forestiller sig. Derfor er det også vig-

tigt, at vi ikke handler i panik, fordi vi ønsker at være handlekraftige, men at vi tager bestik af situationen og prøver at finde den rigtige dosering, både hvis der skal ske noget inden sommeren 2009, og hvis der er andre initiativer, der skal sættes i gang. Et af vore problemer lige nu er arbejdsløshedsstatistikken, der er meget forsinket med tallene. De meldinger, jeg får fra virksomhederne, er, at der bliver fyret utrolig mange mennesker hver eneste dag i Danmark lige nu.

»Det stopper ikke her«
Du frygter det værste?

»Jeg frygter faktisk, at det bliver meget, meget værre end det, man oprindeligt har sagt. Derfor nytter det ikke, at man kommer med halve løsninger. Det kan være, at man skal komme med noget, der er mere effektivt fra starten. Derfor er jeg meget enig med nationalbankdirektøren i, at vi skal gøre vores hjemmearbejde, inden vi kaster os ud i noget.

Med den frygt, er du så også enig med Helle Thorning Schmidt (S), når hun siger, at regeringen har sovet og ikke i tilstrækkelig

»De meldinger, jeg får fra virksomhederne, er, at der bliver fyret utrolig mange mennesker hver eneste dag i Danmark lige nu«
Lene Espersen økonomi- og erhvervsminister (K)

grad været opmærksom på krisen?

»Nej, det er jeg ikke. Vi var et af de første lande i Europa, der lavede en bankpakke. Vi er vel også et af de første lande, der har lavet så stor en kreditpakke, som gælder hele den finansielle sektor. Men jeg er enig med Helle Thorning Schmidt i, at det stopper ikke her. Vi får behov for at tage yderligere initiativer. Og der håber jeg, at Folketingets partier lægger drilleri og partipolitik til side og siger, at når der er krise, så har borgerne rigtig meget brug for, at vi politikere, vi står sammen. Der er brug for, at vi laver en Obama, at vi står sammen.

Lønforsikring
Her ses prisen og kravet til kvalifikationsperioden, hvis man har en løn på 36.000 kroner.

Fagforbund	Kvalifikationsperiode	Årtige præmie før skat
HK	12 mdr.	4.620 kr.
3F	12 mdr.	6.384 kr.
FOA	6 mdr.	4.620 kr.
Dansk Metal	12 mdr.	5.880 kr.
Lederne	6 mdr.	3.576 kr.
ASE	12 mdr.	5.628 kr.

Grafik:MPB024

Lønsikring dækker ikke krisens fyringer

Danskerne tøver med at tegne ekstra forsikring mod arbejdsløshed – med god grund, for fyringstruede får ofte intet ud af den.

PER THIEMANN

Hvis du overvejer en lønsikring, så tænk dig om en ekstra gang. Forsikringen dækker typisk først, når man har været medlem i et år, og man får først udbetalt penge, når man har været arbejdsløs i flere måneder.

»Det her er en af de typer af forsikring, hvor de fleste i stedet ville være bedre tjent med at spare op selv,« siger Forbrugerrådets ekspert Carsten Holdum, der har arbejdet 10 år i forsikringsbranchen.

De seneste dage har man i en række medier kunnet læse, at forsikringsfirmaer bliver overrendt af danskere, der vil tegne lønsikringer, efterhånden som finanskrisen varsler stigende arbejdsløshed.

Går man firmaerne på klingen, viser det sig dog, at der ikke er tale om massetilstrømning. Hos markedets største udbydere, Topdanmark, har man fået omtrent 500 nye kunder i den seneste måned. Ingen andre firmaer, som Politiken har talt med, vil ud med de nøjagtige tal.

Det er fuldt forståeligt, at folk tøver, mener Forbrugerrådets ekspert. Selskaberne stiller nemlig ofte så stramme krav, at de færreste får noget ud af forsikringerne.

»Det er jo for sent at melde sig ind, hvis man vil dække sig ind mod den arbejdsløshed, der kommer nu. Derudover er der mange andre krav, man skal opfylde for at få glæde af sådan en forsikring. Man kan hurtigt blive skuffet, hvis man tror, man er godt dækket,« siger Carsten Holdum.

Blandt de mange andre krav, firmaerne ofte stiller, er, at man ikke må være fyldt 60 år og ikke må have kendskab til kommende arbejdsløshed. Hvis man bliver arbejdsløs, har man typisk op til tre måneders selvrisiko. Derfra betales der oftest kun for hele måneder og kun bagud.

Det betyder, at de, der er i størst fare for at blive fyret, har mindst chance for at leve op til kravene. Det ved Jørn-Erik Nielsen, formand for Malerforbundet. Han fraråder sine fyringstruede medlemmer at tegne lønsikring – selv om han er bestyrelsesmedlem i forsikringsfirmaet Alka.

»Det lyder fristende, nu da der er krise, men det er intet værd for en bygningsarbejder. Det er for dyrt i forhold til, hvad man får ud af det, og kravene er umulige at opfylde,« siger Jørn-Erik Nielsen.

Selskaberne selv afviser, at lønsikring ikke kan betale sig.

»De fleste kan nå at tegne en. Prognoserne siger, at ledigheden vil fortsætte med at stige i 2010. For nogle vil det helt sikkert være en bedre løsning end at spare op,« siger analysechef Jan Hansen, Forsikring & Pension.

per.thiemann@pol.dk

ARBEJDSMILJØ

Ekspert: Farlige forhold på Mærskfabrik

Ansatte på Mærsk containerfabrik i Kina udsættes for kræftfremkaldende stoffer og risikerer lungeskader. Mærsk afviser kritikken, men lover forbedringer.

PETER RASMUSSEN

Sundhedsfarlige forhold med risiko for lungesygdomme og kræft.

Sådan betegner Erik Jørs, afdelingslæge ved Klinik for arbejds- og miljømedicin ved Odense Universitetshospital, arbejdsmiljøet på dele af A.P. Møller – Mærsk containerfabrik i det sydlige Kina, bedømt ud fra fotos fra fabrikken.

Virksomheden kom i fokus, da Politiken og DR tidligere i januar afslørede barske regler for de 1.900 ansatte og utilfredshed med arbejdsmiljøet.

A.P. Møller – Mærsk har svaret, at arbejdsmiljøet på fabrikken er på niveau med danske standarder, men det er ikke korrekt, vurderer Erik Jørs. Han har studeret fotos og video af produktionen, optaget på mobiltelefoner af arbejderne selv, og vurderer ud fra billederne, at forholdene på fabrikken er sundhedsskadelige.

»Man kan se på flere billeder, at der er røg omkring de arbejdere, der står og svejser. Dermed udsættes de ansatte for sundhedsskadelig svejserøg. I Danmark vil det være påkrævet at fjerne røgen ved kilden, for eksempel gennem såkaldt punktudsugning. Det sker tydeligvis ikke her,« forklarer Erik Jørs.

Flere arbejdere har over for Politiken klaget over forurenede luft og mangelfuld udsugning på fabrikken.

Røg kan give kræft

Den danske direktør på fabrikken, Irving A. Hultengren, er ikke enig i kritikken: »På det medsendte billede løber proceudsugningen i langsgående kanaler over hele linjen. Det er således en forkert påstand, at der ikke er installeret tilstrækkelig udsugning,« siger Hultengren til Politiken.

Han oplyser, at A.P. Møller – Mærsk har brugt et tocifret millionbeløb på miljø, arbejdsmiljø og sikkerhed siden overtagelsen af fabrikken i 2005.

Erik Jørs fastholder sin kritik: »Man kan se på billederne, at der er svejserøg og støv i åndedrætsområdet, og i lokalet

Den udsugning, der måtte være, er altså ikke god nok, vurderer han.

Svejserøg kan have ganske alvorlige konsekvenser, forklarer Hasse Mortensen, tilsynschef i Arbejdstilsynet i Storkøbenhavn:

»Røgen indeholder gasser, der kan give akut og kronisk lungesygdom, og der kan udvikles kræftfremkaldende stoffer ved svejsningen, så der er al mulig grund til at tage arbejdsmiljøet alvorligt på det område,« siger Hasse Mortensen.

Risiko for lungesygdomme

Hasse Mortensen vil nødtigt dømmes fabrikken på vegne af Arbejdstilsynet uden at have besøgt den. Men han er ikke imponeret over det, han ser på billederne: »Det ligner forhold, som vi så for flere år siden i Danmark. Men jeg vil helst ikke udtale

mig om, hvorvidt det er udtryk for en generelt dårlig stand på fabrikken, udelukkende ud fra fotos,« siger han.

Politiken har ikke kunnet få lov til at besøge de områder af virksomheden, der er genstand for hårdt kritik. Forklaringen er konkurrencehensyn. Til gengæld giver arbejderne egne fotos og optagelser et lille indblik i forholdene.

Et billede viser en ventilatorvifte, der står på gulvet mellem svejsmaskinerne. Mærsk oplyser, at ventilatoren skal mindske problemer med varme på fabrikken.

»Det duer ikke. En ventilator flytter røgen og støvet rundt og øger dermed risikoen for lungeskader. Det ville man aldrig acceptere herhjemme. En vis procentdel af arbejderne vil udvikle kronisk bronkitis og få nedsat lungefunktion,« siger Erik Jørs. Han pointerer, at virkningerne for-

værres af, at arbejderne er på job i 11-12 timer om dagen.

Netop åndedrætsbesvær og lungeproblemer er blandt de helbredsproblemer, som arbejderne på fabrikken klager over.

Erik Jørs kritiserer, at flere arbejdere har bundet stofstykker for ansigtet under deres masker. Det øger risikoen for, at maskerne ikke slutter tæt.

Vil forbedre udsugning

Mærsk afviser kritikken: »Stoffet har intet at gøre med, hvorvidt maskerne slutter til eller ej. Det påmonterede stof opsuger sved, og vi arbejder p.t. med afprøvning af masker med svedabsorber,« siger Irving A. Hultengren.

I Danmark må de pågældende masker kun benyttes tre timer om dagen, fortæller Erik Jørs.

DOKUMENTATION. Nogle af arbejderne billeder fra A.P. Møller – Mærsk containerfabrik i Kina. Billederne viser ifølge en ekspert risikoen for kronisk bronkitis, høreskader og forgiftninger. Foto: Privat

Mærsk Container Industri oplyser, at fabrikken i Dongguan agter at etablere effektiv udsugning i løbet af andet kvartal 2009. Selskabet har annonceret en uvil dig undersøgelse af forholdene på fabrikken på baggrund af den kritik, der er rejst. Undersøgelsen finder sted i marts i år og skal blandt andet se på virksomhedens arbejdsmiljø.

erhverv@pol.dk

www.Se video og fotos på Politiken.dk

GODE SENGETILBUD LØRDAG ÅBENT 10-16 I HILLERØD

Senator elevationssæt 180 x 200 cm
2 stk. zoneinddelte pocket madrasser 90 x 200 cm. Valgfri hårdhed Koksfarvet bolster. 2 stk. hvide 6 cm. topmadrasser i latex. Excl. ben. Norm. 27730,-
TILBUD 20990,-
Kan bestilles i L. 210 cm mod merpris.

Komplet elevationsseng 180 x 200 cm
2 stk. Auping Moa pocket madrasser i 90 x 200 cm. Medium eller fast. 2 stk. elevationsbunde med hoved- og benløft, model 77. Sengeramme i sort eller hvid malet med alu. ben. Norm. 30869,-
UDSALG 24995,-

Senator elevationssæt 180 x 200 cm
2 stk. zoneinddelte pocket madrasser 90 x 200 cm med komfortabel latex polstring. Medium eller fast Koksfarvet bolster. 2 stk. hvide 8 cm. topmadrasser i microperforeret naturlatex. Excl. ben. Norm. 33620,-
TILBUD 25995,-
Lagerføres i længde 200 cm, men kan mod merpris bestilles i 210 cm

S & SØN SVENDSEN
Hillerød Østergade 10 48 26 33 11
www.s-moebler.dk